

Nordnes AS

Nordic Wildfish AS

Nye Solskjær AS

31.03.2022

Fiskeridirektoratet

Høringsuttalelse fra «seitrålggruppen» til fiskeridirektoratets høringsnotat vedrørende ny forskrift om tildeling av fiskeritillatelser og kvotefaktorer av 12. oktober 2021

Fiskeridirektoratet foreslår at dagens torske- og seitråltillatelser slås sammen til en felles tillatelsesgruppe som vil få navnet «bunnfisk havtillatelse trål»

Seitrålggruppen ble opprettet ved Kgl. resolusjon i 1995. 16 stk fartøy ble utskilt fra industritrål gruppen. Seitrål har i alle disse årene hatt en utfordrende situasjon med marginal inntjening og kompliserte regulerings former. Gruppen har grunnet manglende lønnsomhet gått gjennom flere omganger med strukturering. Gruppen består i dag av 4 fartøy. I Meld. St. 32 (2018 –2019) til Stortinget «Et kvotesystem for økt verdiskaping En fremtidsrettet fiskerinæring» foreslås bl.a sammenslåing av torske-trål og seitrålggruppene. Stortinget har i sin behandling av meldingen sluttet seg til forslaget. Fiskeridirektoratet setter opp noen kriterier som bør være oppfylt for at sammenslåing skal være rasjonelt.

- Gruppene har hovedaktivitet innenfor samme fiskeri.
- Det er allerede åpnet for strukturering mellom seitrål og torske-trål.
- Gruppene er/kan samreguleres i alle fiskeri.

Alle disse kriteriene er oppfylt for seitrål og torske-trål.

I denne konteksten er det vanskelig å forstå det saklige grunnlaget for Fiskeridirektoratets modell for å beregne seitråls tillatte bifangst på torsk og hyse, ettersom forslaget bryter med Fiskeridirektoratets egne kriterier for sammenslåing. Herunder ved at direktoratets forslag innebærer at 4 av 39 fartøy i den sammenslåtte gruppen ikke har kvote på gruppens hovedfangstgrunnlag – torsk. Det er vanskelig å se forenklingselementene i direktoratets forslag.

Erhvervstillatelse skal ikke gis hvis det omsøkte fartøyet mangler driftsgrunnlag. Ved at Fiskeridirektoratets forslag til sammenslåing innebærer en kraftig svekking av seitrålnes driftsgrunnlag, vil det, for å sette det på spissen, i neste omgang være grunnlag for at direktoratet trekker inn erhvervstillatelsene på disse 4 fartøyene. Dette illustrerer at Fiskeridirektoratets modell for kvotetildeling på torsk mellom seitrål og torske-trål ikke kan anvendes i det hele tatt.

For å gjøre forvaltningen av norske fiskerier mer transparente og enklere for utøverne, vil sammenslåing av dagens reguleringsgrupper være et effektivt tiltak. Presumtivt det viktigste enkeltvedtaket, fordi det åpner for en rekke andre forenklinger i hele reguleringsystemet.

Seitrålggruppen støtter derfor i utgangspunktet forslaget om sammenslåing av seitrål og torsketrål. Seitrålggruppen må ta forbehold, men ser det som åpenbart at Departementet må endre kriteriene for kvoteallokeringen innad i den sammenslåtte torsketrålgruppa som også gir de 4 seitrålerne et godt driftsgrunnlag.

Fiskebåtrederne Forbund, som har både seitrål og torsketrål som medlemmer, har nedsatt en arbeidsgruppe med tre medlemmer fra hver av gruppene med mandat å utarbeide forslag til høringssvar fra Fiskebåt. Seitrålggruppen har noen eksplisitte merknader til premisser, både til Fiskeridirektoratets og til torsketrålgruppens innspill.

Mediebildet er preget av diskusjonen rund matsikkerhet og økte kostnader på innsatsfaktorer i matproduksjonen. Dette er drevet fram av et urolig politisk landskap i Europa og har ført til kraftig økte priser på drivstoff og andre innsatsvarer. Matforsyning vil stå sentralt.

Seitrålggruppen ser at sammenslåing vil imøtekomme myndighetenes ønske om en forenkling både mht reguleringer og fremtidig tilbakefall av strukturkvoter. En reell forenkling krever imidlertid at alle fartøyene i den sammenslåtte gruppen har et likt driftsgrunnlag i basis. Prognosene for bestandsutviklingen for torsk og sei tilsier en reduksjon av torskekvote mens seikvotene holder seg stabile. For seitrål - med dagens og den forventede fortsatte økning i drivstoffprisene, vil det være en utfordring og en oppgave å utnytte hele kvotegrunnlaget på sei, samt blåkveite og uer. Med dagens kvotegrunnlag på torsk og hyse hver på 187,5 tonn pr. fartøy, vil det med uunngåelig innblanding av torsk i fiske på sei, blåkveite og uer, ikke være mulig å fullt ut fiske disse kvotene. I en felles gruppe med seien fordelt på flere fartøy, kan mer av fisken - både torsk, sei og hyse, fiskes når denne er lett tilgjengelig. Det vil kunne redusere det totale utslippet for hele trålflåten, og bidra til at næringen kan forbli lønnsom, også i fremtiden. Videre vil dette medvirke til en stabil og positiv bestandsutvikling for både sei nord og sei sør.

Dette er et tilleggsmoment som underbygger ønskeligheten av en felles gruppe med samme kvotegrunnlag og reguleringsmodell. Konsekvensene for de 35 torsketrålerne og 4 seitrålerne av å slå sammen (egentlig å flytte seitrålerne inn i torsketrålgruppa) er søkt fremstilt i nedstående tabeller hvor vi bruker kvotenivåene for 2022 på sei nord og sei sør samt torsk og hyse som utgangspunkt for å illustrere endringene.

Tabell 1, endring for torsketrål. Kvotefaktorer og fangstvolum pr faktor i dag, og ved sammenslåtte grupper. Forutsetninger er priser og fangstvolum som i 2022, og gjennomført før tilbakefall av strukturkvoter.

	Gruppekvote torsketrål	Kvote- faktorer omregnet	Tonn/faktor	Verdi i rundvekt	Brutto fangstverdi	Fangstverdi pr faktor
2022 torsk	100 379 000	87,89	1 142 079	25,00	2 509 475 000	28 551 965
Gruppene samlet	101 129 000	91,89	1 100 526	25,00	2 528 225 000	27 513 154
2022 Sei	52 954 000	99,70	531 133	14,80	783 719 200	7 860 774
Gruppene samlet	66 192 500	123,54	535 798	14,80	979 649 000	7 929 812
2022 Hyse	32 722 000	87,89	372 300	20,00	654 440 000	7 445 999
Gruppene samlet	33 472 000	91,89	364 256	20,00	669 440 000	7 285 113
Sei sør	3 025 000	45,58	66 367	14,80	44 770 000	982 229
Gruppene samlet	3 781 250	57,45	65 818	14,80	55 962 500	974 108
Snabeluer NØS			1 500 000	10,00	15 000 000	15 000 000
Blåkveite			78 000,00	35,00	2 730 000	2 730 000

Omsetning torsk pr. 1,0	62 570 967
Omsetning sammenslått	61 432 188
Reduksjon i fangstverdi	-1 138 779
Reduksjon i prosent	-1,82

Tabell nr. 1 viser en marginal nedgang i omsetningspotensiale for en torsketråler med 1,0 kvotefaktor, på 1,82 prosent.

TABELL 2 – Endring for Seitrål. Kvotefaktorer og fangstvolum pr faktor i dag, og ved sammenslåtte grupper. Forutsetninger er priser og fangstvolum som i 2022, og gjennomført før tilbakefall av strukturkvoter.

	Gruppekvote Seitrål	Kvote-faktorer omregnet	Tonn/faktor	Verdi i rundvekt	Brutto fangstverdi	Fangstverdi pr faktor
2022 torsk	750 000	4,00	187 500	25,00	18 750 000	4 687 500
Gruppene samlet	101 129 000	91,89	1 100 544	25,00	2 528 225 000	27 513 603
2022 Sei	12 738 000	12,00	1 061 500	14,80	188 522 400	15 710 200
Gruppene samlet	66 192 500	123,54	535 798	14,80	979 649 000	7 929 812
2022 Hyse	750 000	4,00	187 500	20,00	15 000 000	3 750 000
Gruppene samlet	33 472 000	91,89	364 262	20,00	669 440 000	7 285 232
Sei sør	781 000	45,58	17 135	14,80	11 558 800	253 594
Gruppene samlet	3 781 000	57,45	65 814	14,80	55 958 800	974 044
Snabeluer NØS			1 500 000	10,00	15 000 000	15 000 000
Blåkveite			78 000	35,00	2 730 000	2 730 000

Omsetning seitrål pr. 1,0	42 131 294
Omsetning sammenslått	61 432 691
Økning i fangstverdi	19 301 398
Økning i prosent	45,81

Tabellen viser at med 2022 kvotenivå og relative forhold mellom sei og torsk vil fartøyene som i dag utgjør seitrålgruppen få en økning i fangstpotensialet med 19,3 millioner pr faktor, eller en prosentvis økning på 45,8%. Med dette oppnår vi en homogen gruppe, hvor alle fartøyene i tråd med formålet for sammenslåing kan reguleres likt. For de fire fartøyene som kommer fra seitrålgruppen vil dette gi et tilfredsstillende driftsgrunnlag

Strukturelementene som hører både til torsketrål og seitrål, blir liggende på fartøyene frem til tilbakefallet, og deretter fordeles på faktorene i den nye gruppen.

Det vil for fire seitrålerne å få kvotefaktor 1,0 på torsk og hyse gjøre at disse fartøyene som de øvrige hvitfisketrålerne, får et bredt driftsgrunnlag som gir trygghet og motstandskraft mot bestandssvingninger. En sammenslåing uten samtidig å øke driftsgrunnlaget til seitrål, vil sannsynligvis føre til at fartøyene struktureres inn på eksisterende torsketrålere. En seitråler i dag sysselsetter like mange mennesker som en torsketråler, og vi snakker om 140 arbeidsplasser som kan forsvinne. Sei er en viktig fisk for Norge - og landindustrien, da så godt som alt blir foredlet i Norge. Seien fryses om bord, tines og produseres i land, og sikrer dermed helårsdrift for landindustrien.

Mangelen på lønnsomhet har ført til at gruppen i dag har de eldste båtene i flåten med en snittalder på 35,5 år, mot torsketrålerne 12,7 år. Fornying av denne flåten er ønskelig, men kun mulig med et bedre driftsgrunnlag.

Konsekvensen av å innlemme seitrålerne i en hvitfisktrålggruppe vil være den ønskede reguleringsforenkling. Det vil også forenkle tilbakefallsreglene i strukturordningene. Sammenslåing vil bidra til at seikvotene kan utnyttes på en biologisk og økonomisk mer rasjonell måte, som også vil komme dagens torsketrålere til gode, og kan kompensere for reduksjonen i torskekvote. Sammenslåing vil gi torsketrålerne en svak reduksjon i bruttofangstgrunnlag, men med endringer i marked, bestand og driftsmønster vil det heller være en redusert vekst, og ikke en reduksjon i inntjening. En liten reduksjon i torsketrål sitt driftsgrunnlag, vil få stor effekt for en seitråler.

Seitrålgruppen bestående av Nye Solskjær AS, Nordnesgruppen og Nordic Wildfish, vil derfor på det sterkeste tilrå at seitrål og torsketrål slås sammen på de premisser som er gjennomgått foran. Alternativt trenger vi å få bedret/rettet opp i driftsgrunnlaget vårt, basert på prinsippene fra opprettelsen av gruppen ved kongelig resolusjon av 1995. I tillegg er det åpnet opp nye fiskeri (snabeluer) uten at denne er fordelt etter gjeldende fordelingsnøkler, eller at vi har fått et tilpasset bifangst-regime.

Vedlegg 1: Kongelig resolusjon 94/672